

Kulutusmittari: Vapaa-ajan palvelut vetävät

Lauri Vepsäläinen, Antti Koskivuo ja Tuuli Koivu
27.10.2022

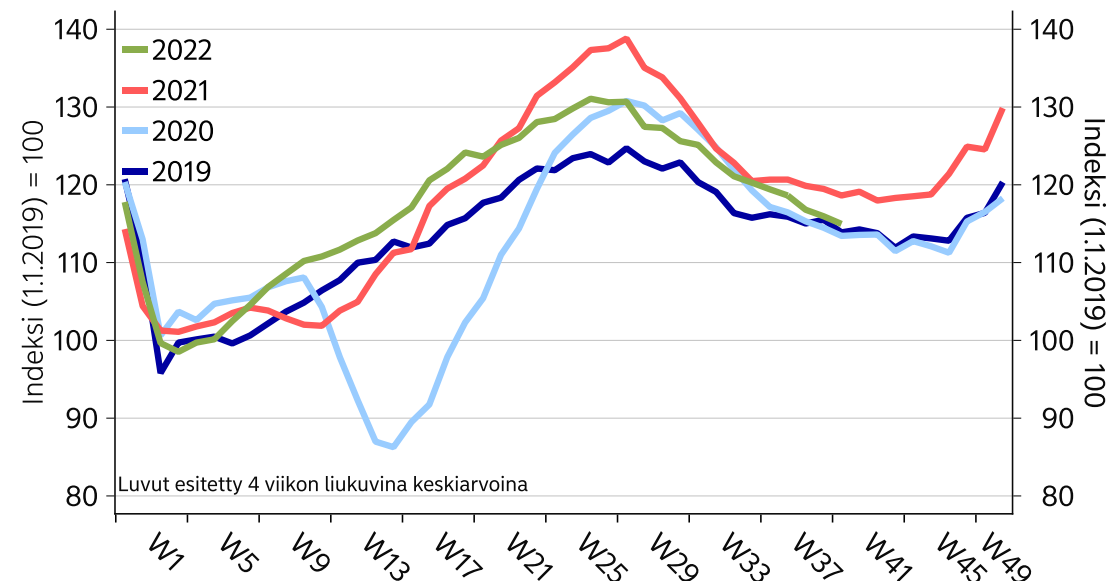
Nordean Koronamittari on nyt Kulutusmittari

- Yksityisen kulutuksen kehittyminen on taloussuhdanteen kannalta olennainen tekijä.
- **Koronapandemian vaikutusten painuttua taka-alalle kulutuksen seurannassa korostuu nyt taloudessa vallitseva korkea inflaatio ja epävarmuus.** Näin ollen olemme muuttaneet korttidatajulkaisun nimeä Koronamittarista Kulutusmittariksi.
- Jatkamme korttidatan julkaisua Suomessa joka toinen viikko ja Pohjoismaiden osalta kuukausittain. Suomen korttidatan aiemmat julkaisut löytyvät [täältä](#). Pohjoismaisen korttidatan julkaisut löytyvät puolestaan [täältä](#).

Vapaa-ajan palvelut vetävät

- Korttidataa on vuoden 2022 viikolle 41 asti – eli 16.10. saakka.
- Korttidatan perusteella kulutus on jäänyt viime vuotta heikommalle tasolle syyskuun alusta lähtien.
- Vapaa-ajan palveluiden aktiviteetti kasvaa edelleen vahvasti viime vuosiin verrattuna.
- Kokonaisuutena palvelusektorin maksut olivat reaalisesti mitattuna vuoden 2019 tasolla syys-lokakuussa. Kasvuvauhti on hidastunut selvästi kesän lopulta lähtien.
- Suomen Pankin kehoitus varautumiseen liittyen näkyi piikkinä käteisnostoissa viikolla 41.
- Hintojen nousu painaa muun vähittäiskaupan kehitystä, kun kulutusta on karsittu edellisvuosiin verrattuna.
- **Poikkeava heilunta kuvaajissa saattaa ajoittain johtua pyhäpäivien osumisesta eri kalenteriviikolle kuin vertailuvuosina.**
- **Kulutusmittari julkaistaan pääsääntöisesti kahden viikon välein.**

Kotimaiset korttimaksut, reaalinen

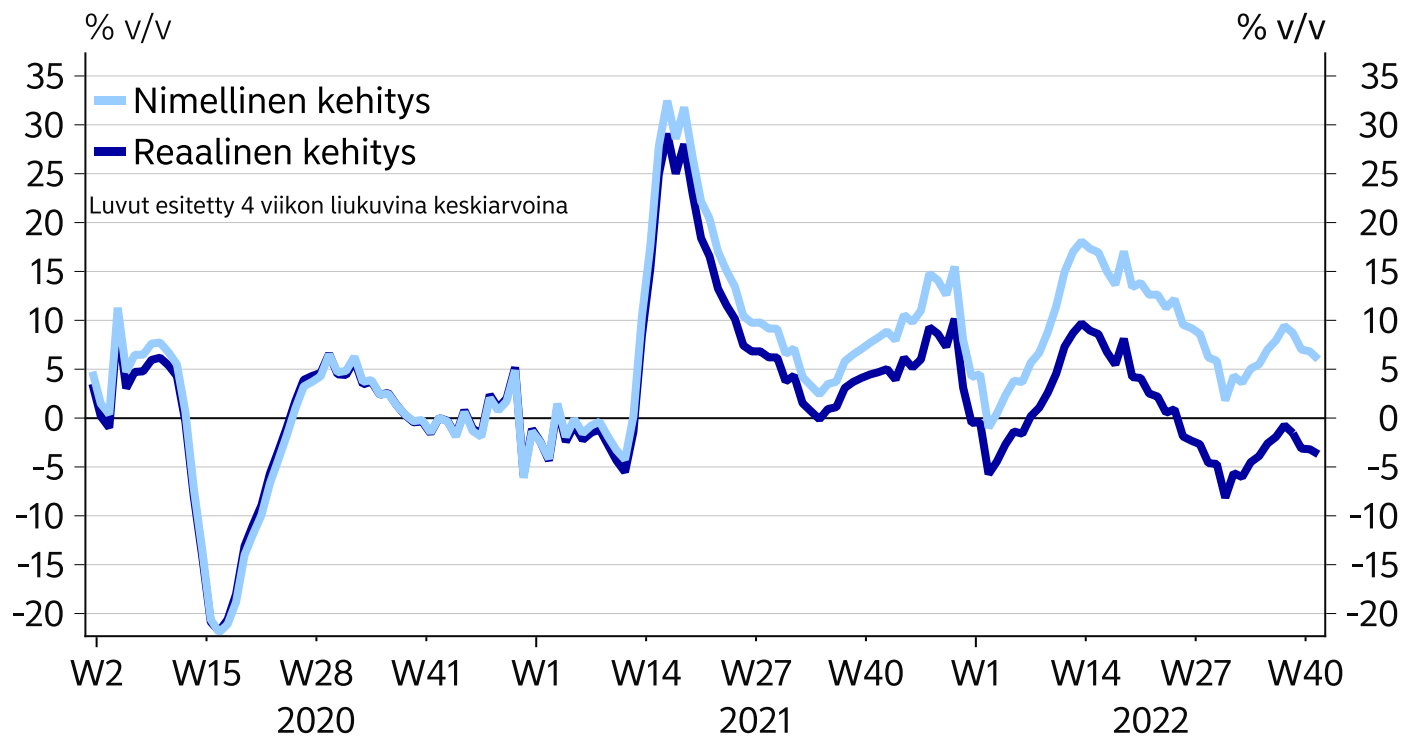

Lähde: Nordea ja Macrobond

- Nimellinen maksudata on deflatoitu käyttäen Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksin alaeriä. Alaerien painotus perustuu kuitenkin korttimaksuvolyymeihin ja eroaa siten kuluttajahintaindeksissä käytetyistä painoista.

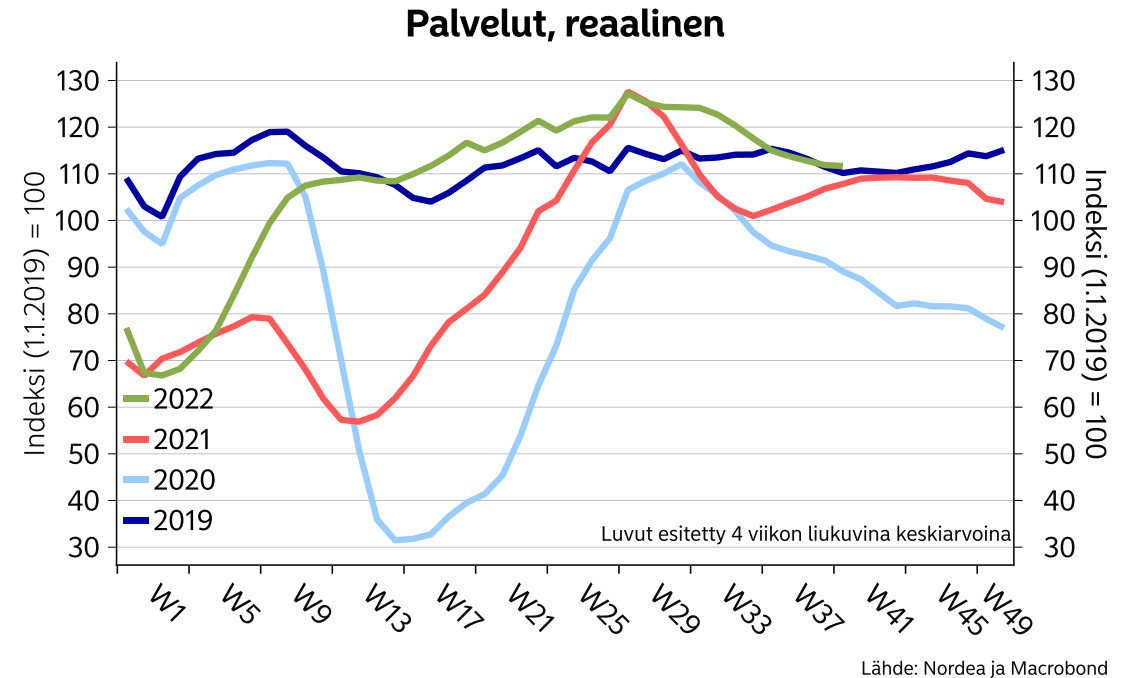
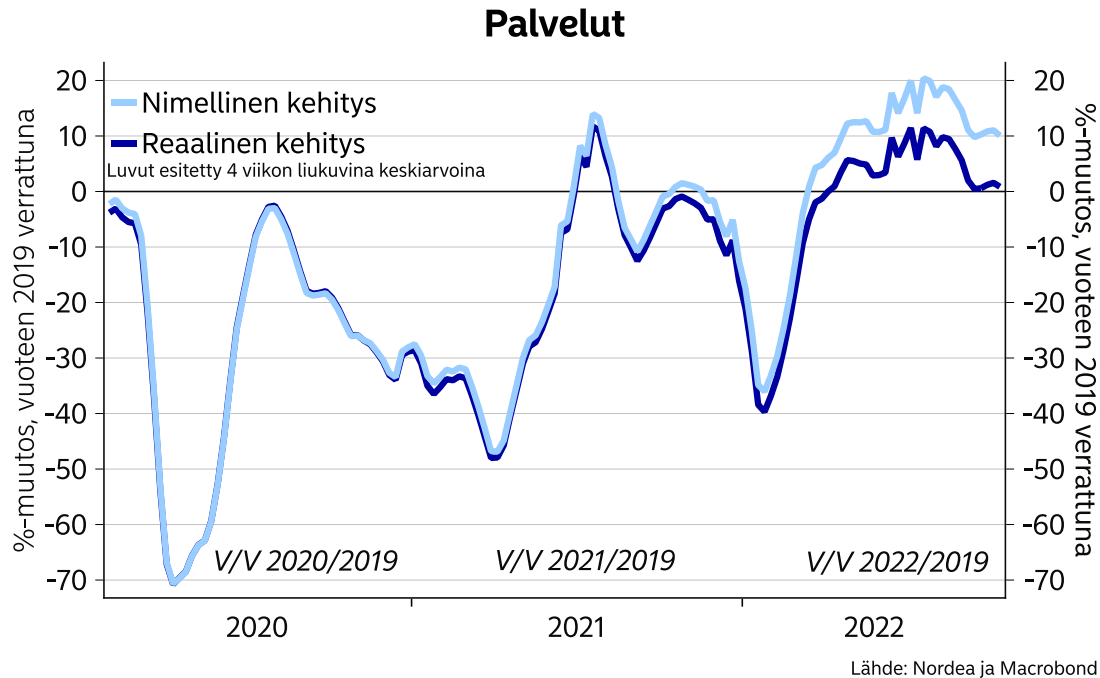
Korttimaksut jäivät selvästi viime vuoden tason alapuolelle syys-lokakuussa, kun maksuja tarkastellaan reaalisesti.

Kotimaiset korttimaksut

Lähde: Nordea ja Macrobond

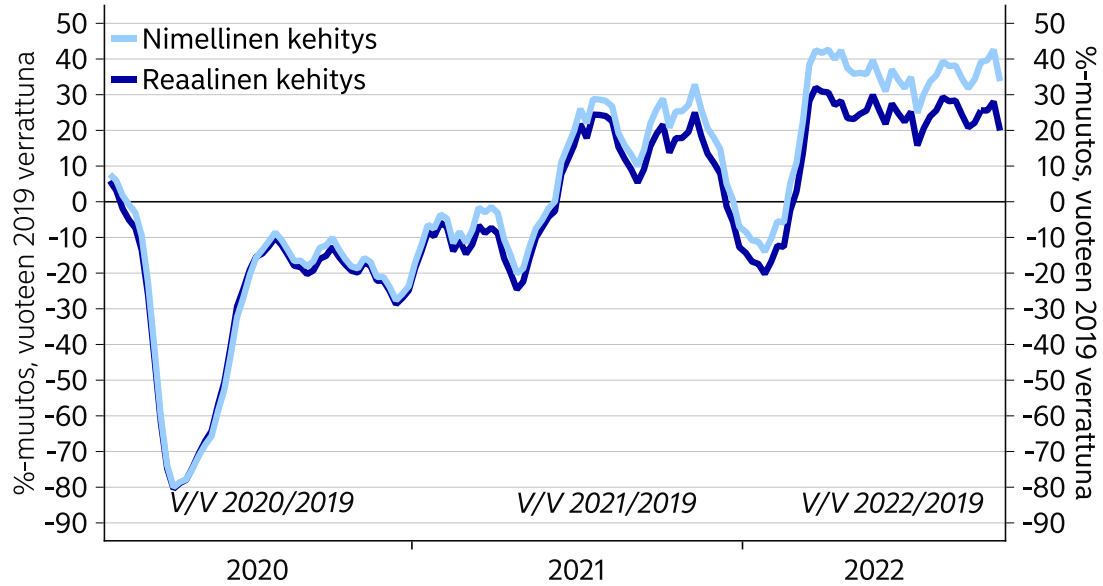
Palvelusektorin maksut olivat reaalisesti mitattuna vuoden 2019 tasolla syys-lokakuussa. Kasvuvauhti on hidastunut selvästi kesän lopulta lähtien.

- Palvelut sisältävät seuraavat kategoriat: lentoyhtiöt, hotellit, kampaamo- ja kauneudenhoitoala, kulttuuripalvelut, terveyspalvelut, vapaa-ajan palvelut, julkinen liikenne, ravintolat ja taksit

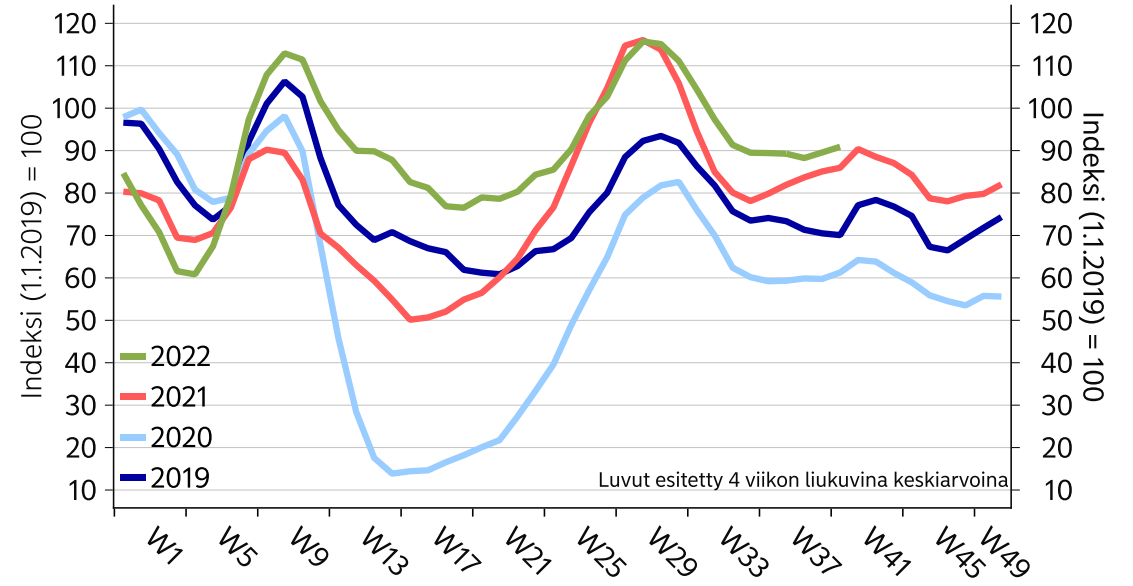
Vapaa-ajan palveluiden aktiviteetti kasvaa edelleen viime vuosiin verrattuna.

Vapaa-ajan palvelut

Lähde: Nordea ja Macrobond

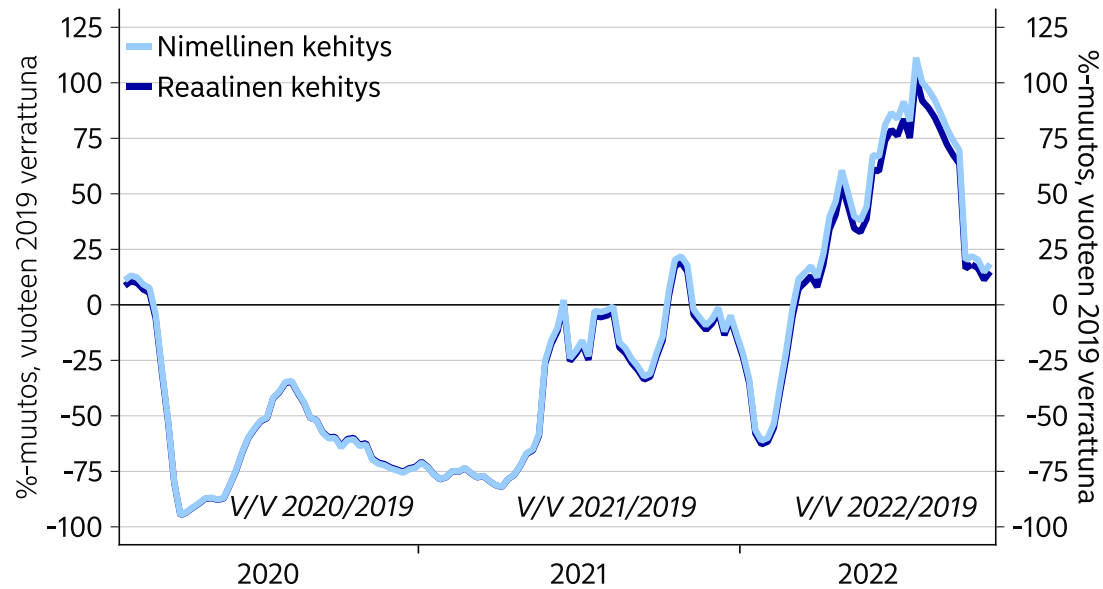
Vapaa-ajan palvelut, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

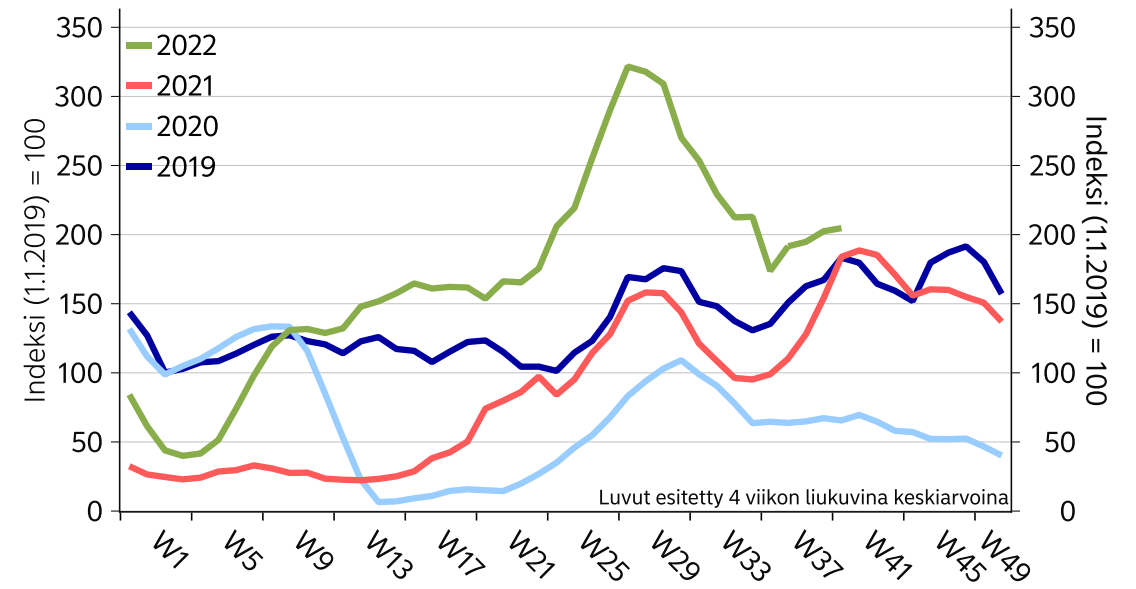
Kulttuurialan kasvu jatkui erittäin vahvana, vaikka kesällä nähty nopein kasvuvaihe näyttääkin olevan ohitse.

Kulttuuri

Lähde: Nordea ja Macrobond

Kulttuuri, reaalin

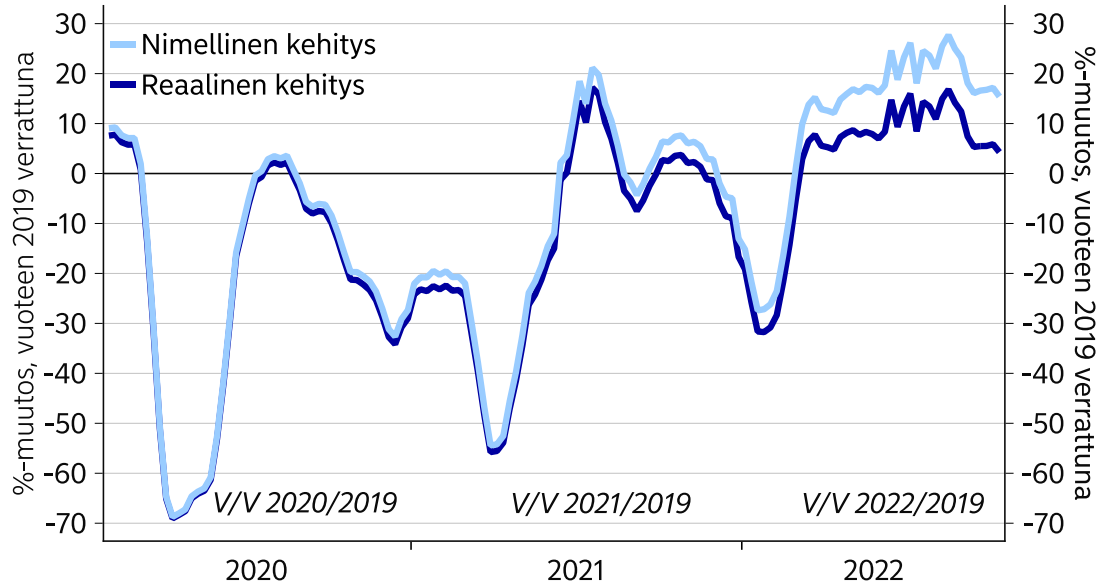

Lähde: Nordea ja Macrobond

- Yksittäiset suuret tapahtumat voivat heilauttaa kulttuurialan maksujen kokonaisvolyymia voimakkaasti edellisvuosiin verrattuna.

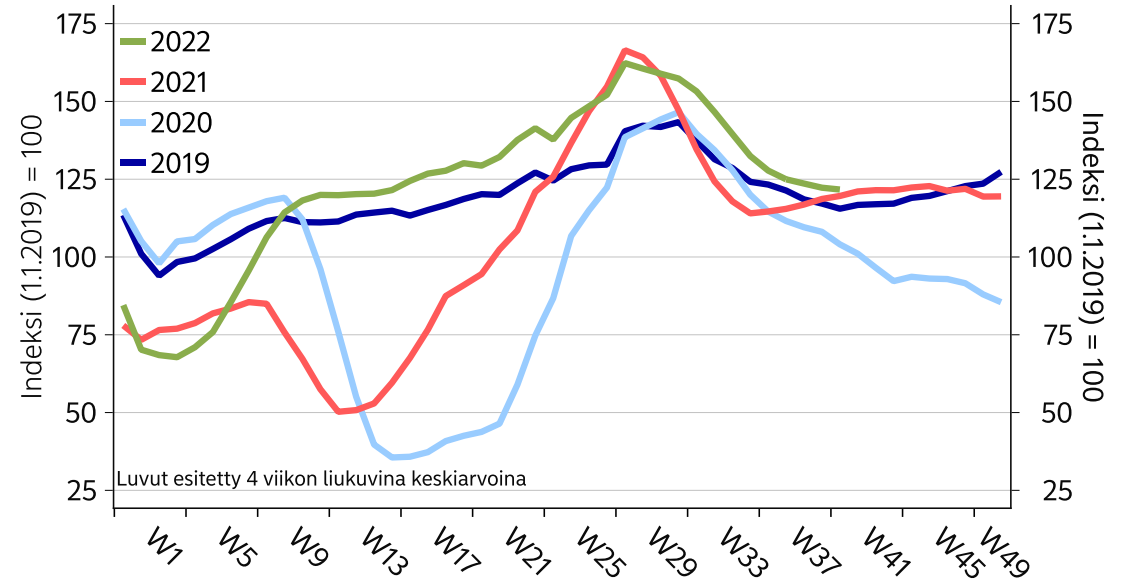
Ravintoloiden maksut ovat reaalisesti mitattuna aiempien vuosien yläpuolella.

Ravintolat

Lähde: Nordea ja Macrobond

Ravintolat, reaalin

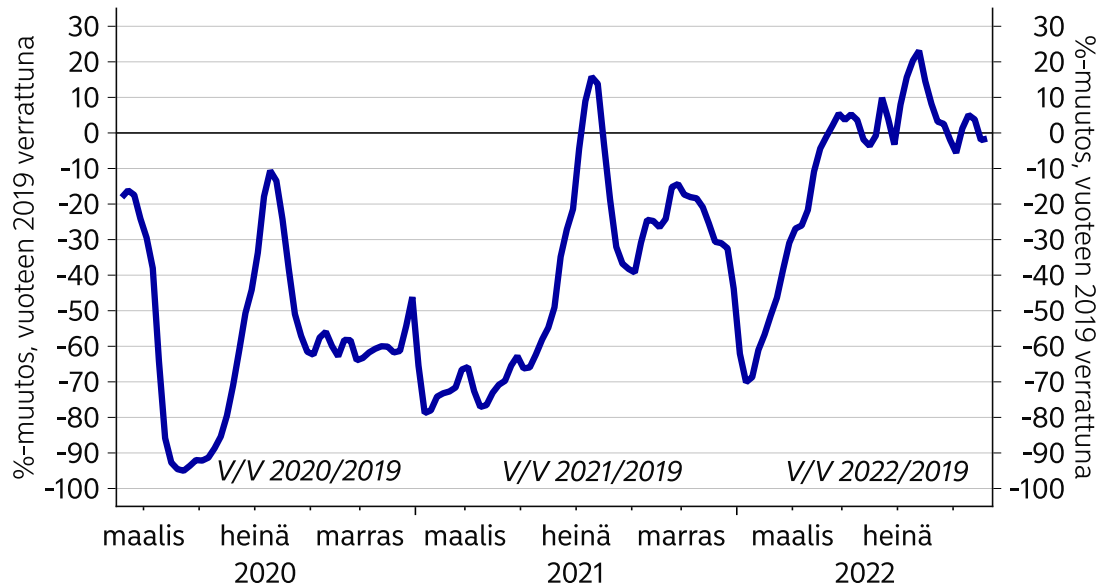

Lähde: Nordea ja Macrobond

Matkailusektorilla liikutaan pandemiaa edeltäneen ajan tasoilla. Hotellien maksut jäivät lokakuun alussa viime vuoden tason alle reaalisesti mitattuna.

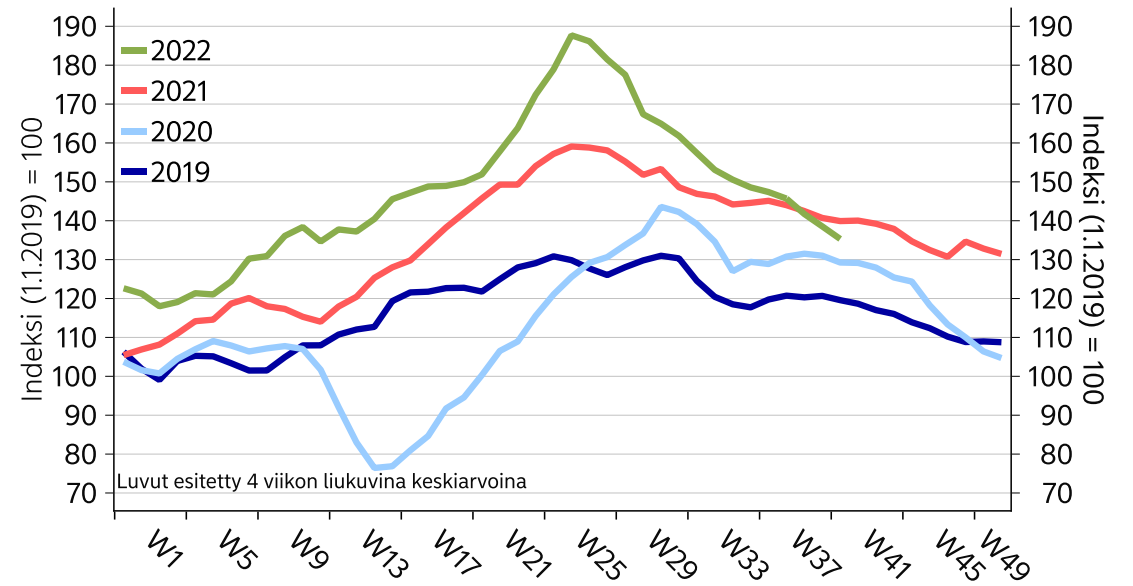
Hotellit ja lentäminen

Lähde: Nordea ja Macrobond

- Korttidata ei seuraa ulkomaisten korttien käyttöä Suomessa. Näin ollen data seuraa vain kotimaisten maksujen kehitystä edellisvuosiin verrattuna. Matkailun palautumisen positiivinen vaikutus on todennäköisesti suurempi, kun ulkomaisen kysynnän vaikutus otetaan huomioon.

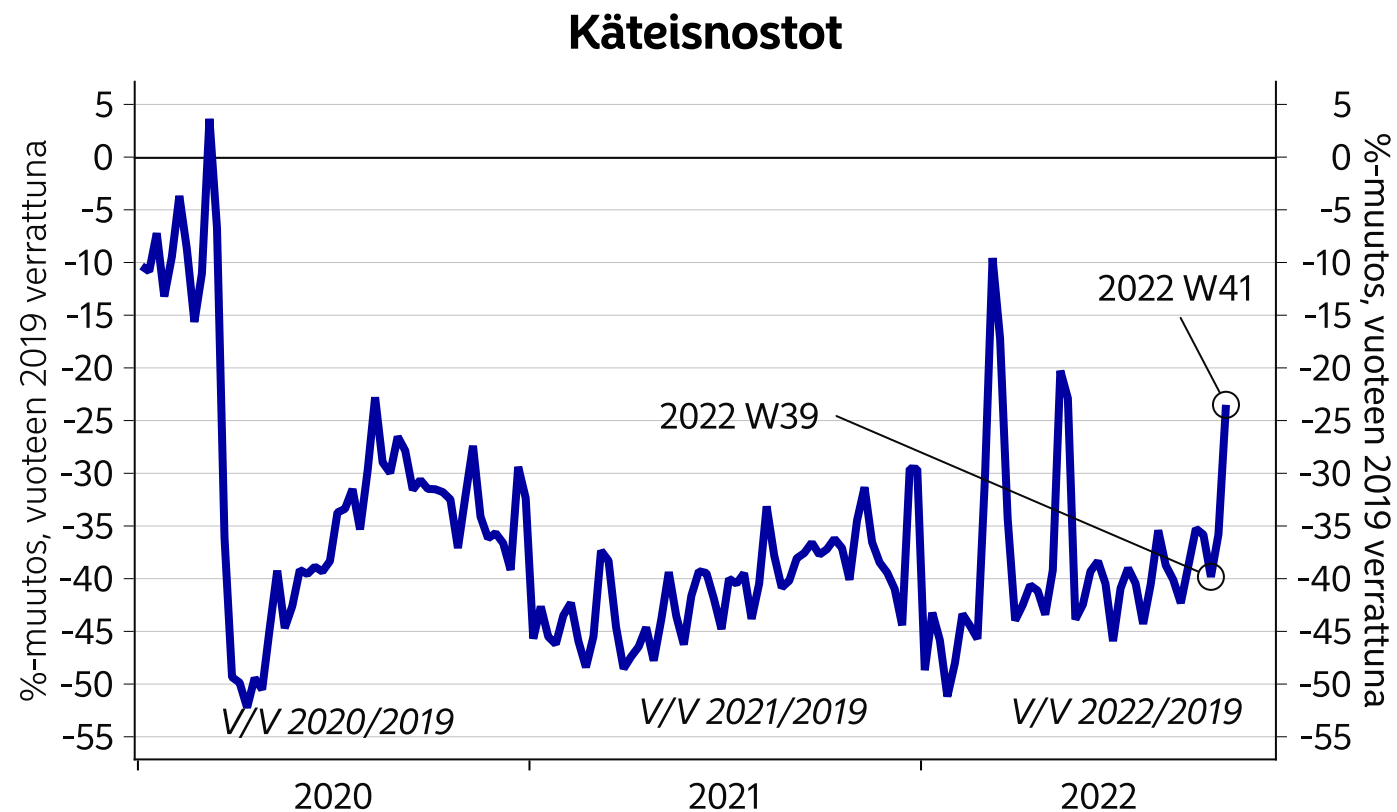
Hotellit, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

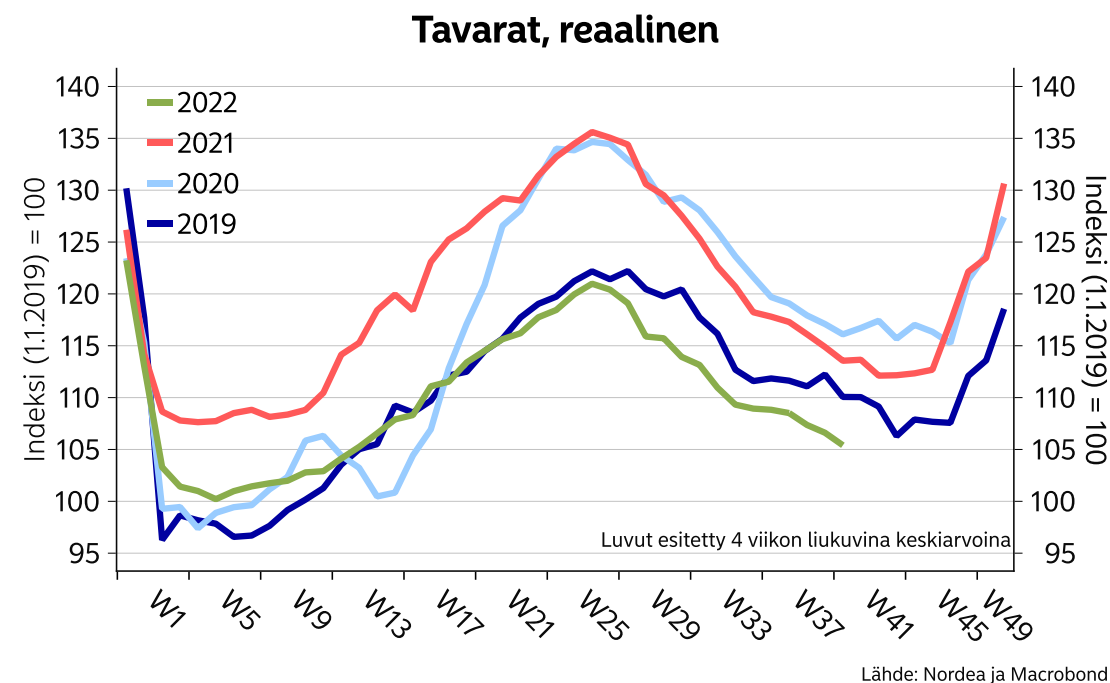
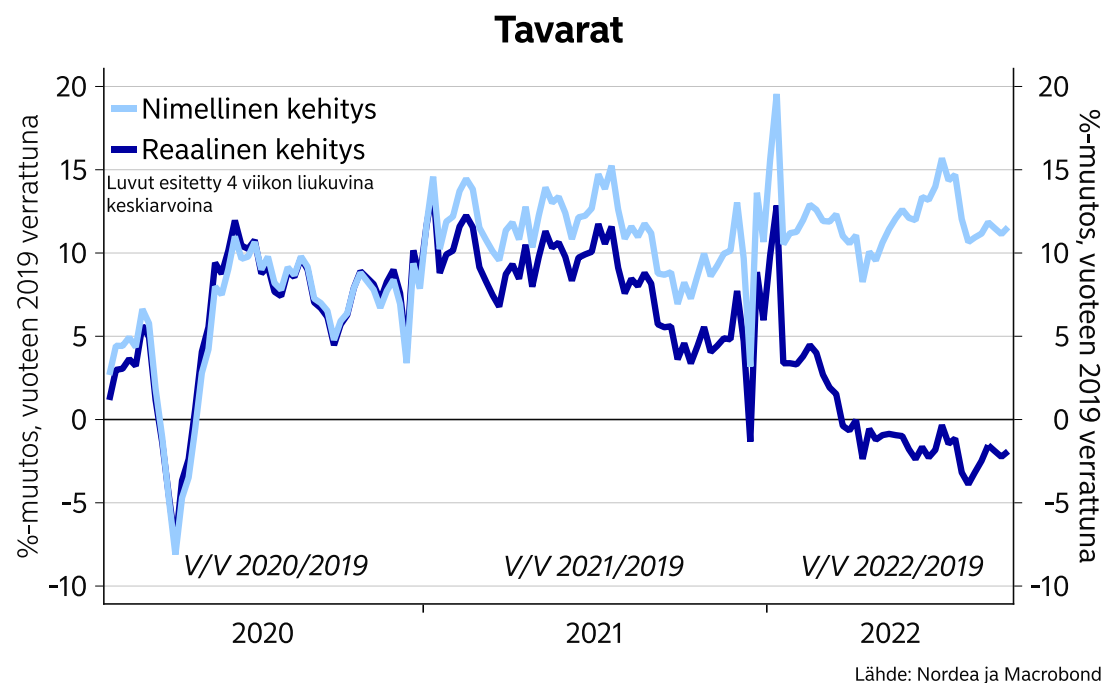
- Korttidata ei myöskään sisällä suomalaisten korttien käyttöä ulkomailla. Ulkomaanmatkailu sisältyy täten vain lentämisen maksuihin muttei hotellit-kategoriaan. Tämä vaikuttaa hotellien maksujen kehitykseen etenkin nyt, kun ulkomaanmatkailu on oletettavasti syrjäyttänyt matkailua kotimaassa.

Suomen Pankki kehotti viikolla 41 varautumaan käteisnostoilla maksujärjestelmähäiriöiden varalta, mikä näkyi piikkinä käteisnostoissa.

Lähde: Nordea ja Macrobond

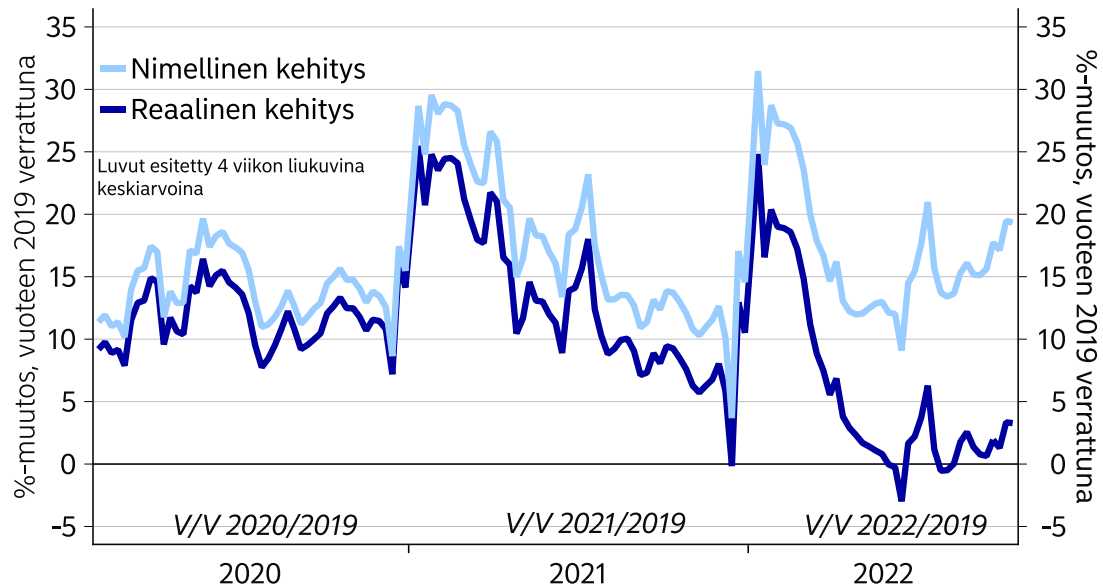
Hintojen nousu nakertaa tavarakaupan maksujen kehitystä.

- Tavarat sisältävät seuraavat kategoriat: päivittäistavarakauppa, muu vähittäiskauppa, **polttoaineet** ja apteekit
- Huom.: polttoaineilla on suurempi paino tavarat-kategorian hintaindeksissä verrattuna Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksiin.

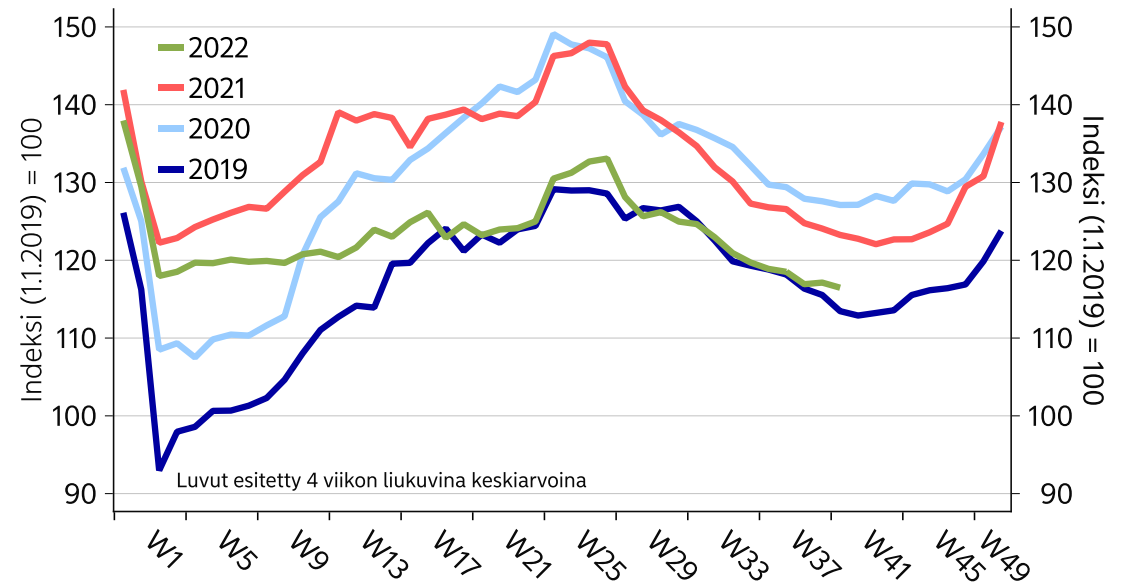
Päivittäistavarakaupan aktiviteetti oli hieman pandemiaa edeltäneen ajan yllä lokakuun alkupuolella. Kahden edellisvuoden tasoista jäädään selvästi jälkeen.

Päivittäistavarakauppa

Lähde: Nordea ja Macrobond

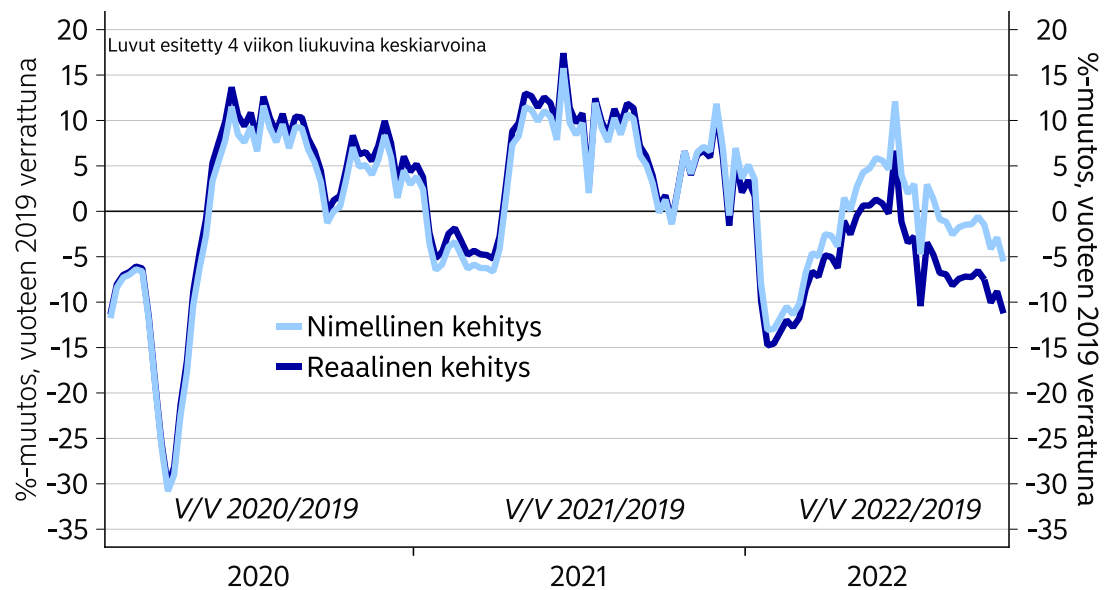
Päivittäistavarakauppa, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

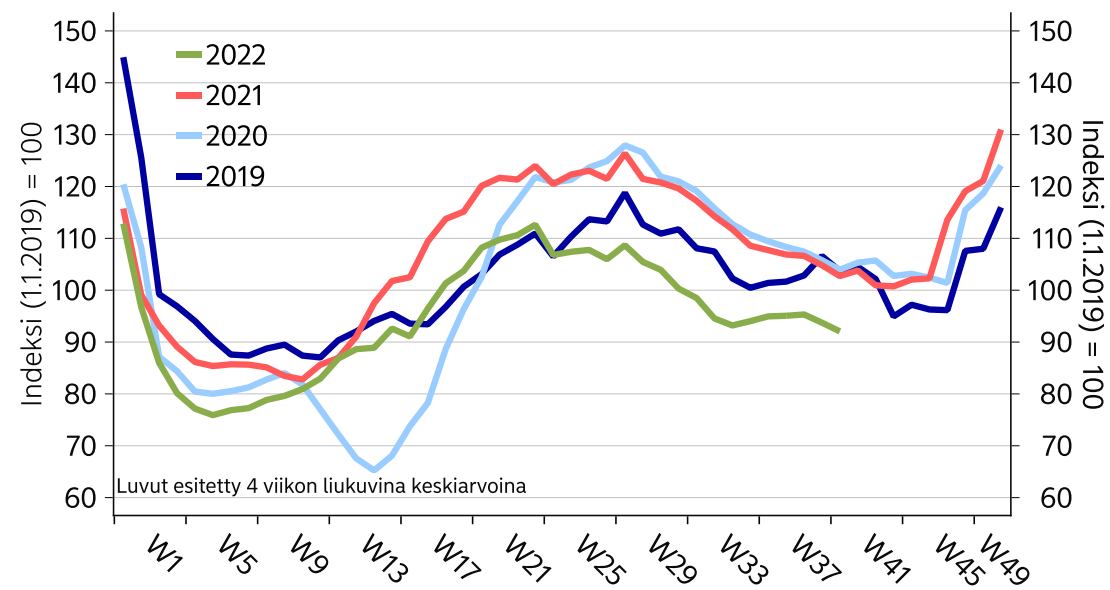
Hintojen nousu painaa muun vähittäiskaupan kehitystä, kun kulutusta on karsittu edellisvuosiin verrattuna.

Muu vähittäiskauppa

Lähde: Nordea ja Macrobond

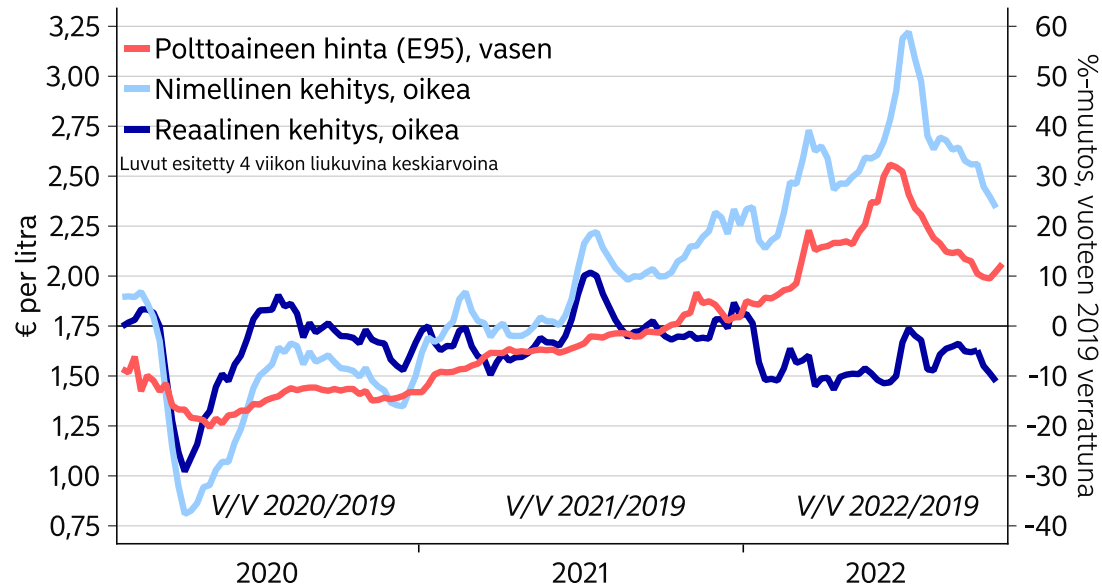
Muu vähittäiskauppa, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

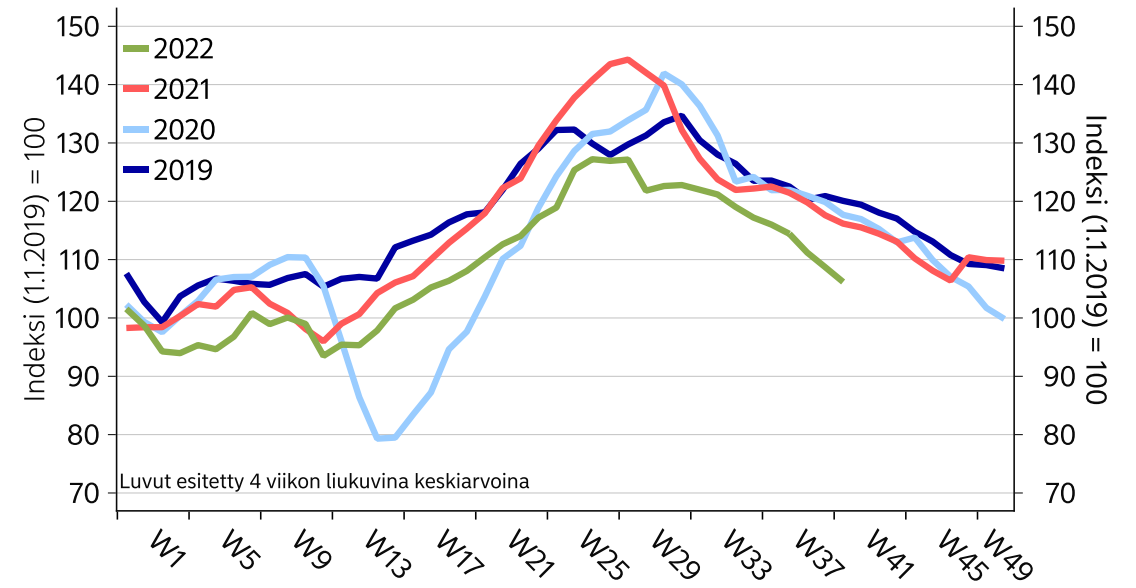
Polttoaineiden hinnat kääntyivät nousuun lokakuun alussa, ja kulutus oli korttimaksujen perusteella noin kymmenen prosenttia pandemiaa edeltäneen ajan alla.

Polttoaine

Lähde: Nordea ja Macrobond

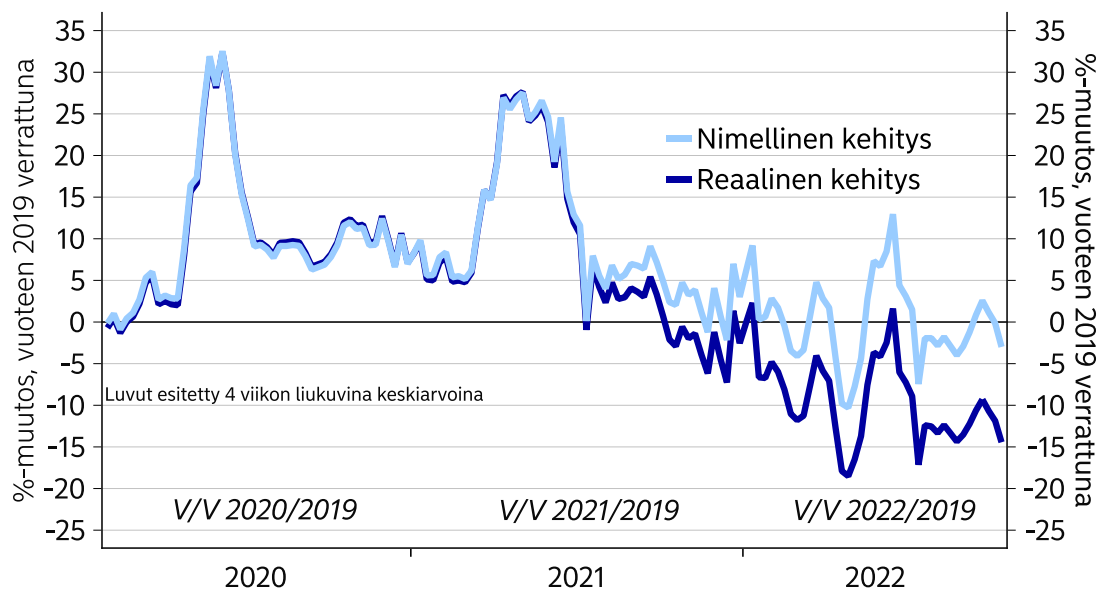
Polttoaine, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

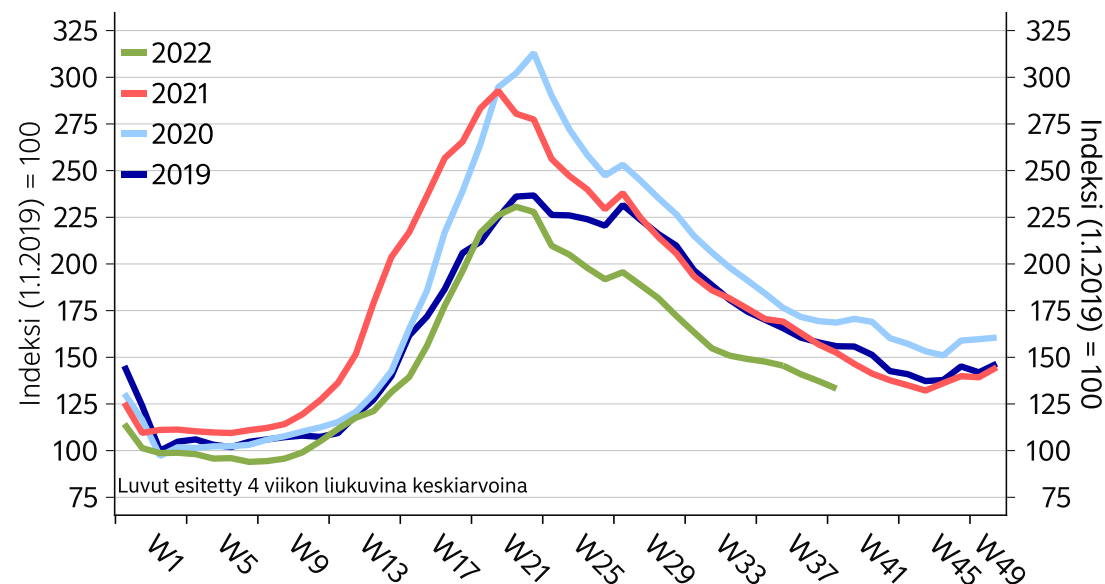
Tee-se-itse –kategorian maksut ovat kääntyneet jälleen voimakkaampaan laskuun syyskuun puolivälistä eteenpäin.

"Tee-se-itse" -kategoria

Lähde: Nordea ja Macrobond

"Tee-se-itse" -kategoria, reaalin

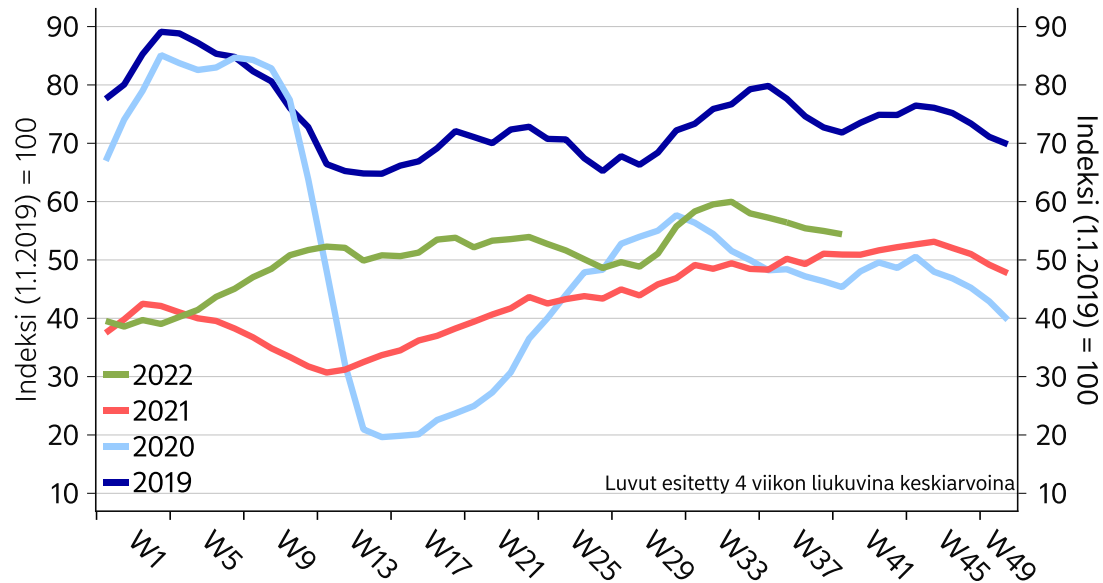
Lähde: Nordea ja Macrobond

- "Tee se itse" –kategoria sisältää mm. rautakaupan ja kodintarvikkeet.

Lähde: Tilastokeskus

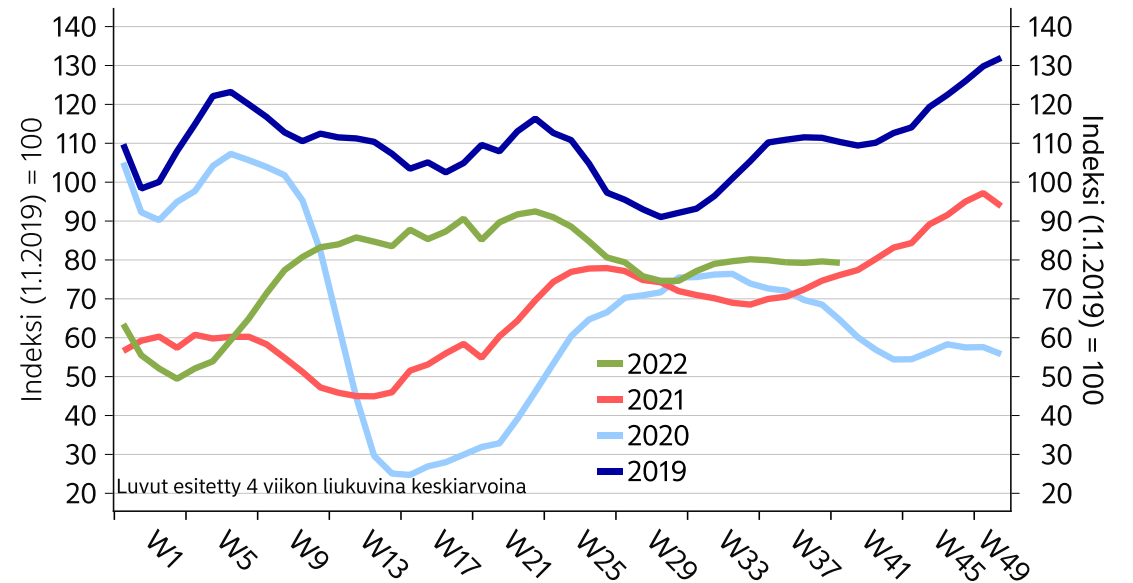
Liikennepalveluiden aktiviteetti on edelleen selkeästi heikompaa pandemiaa edeltäneeseen aikaan verrattuna.

Julkinen liikenne, reaalinen

Lähde: Nordea ja Macrobond

Taksit, reaalinen

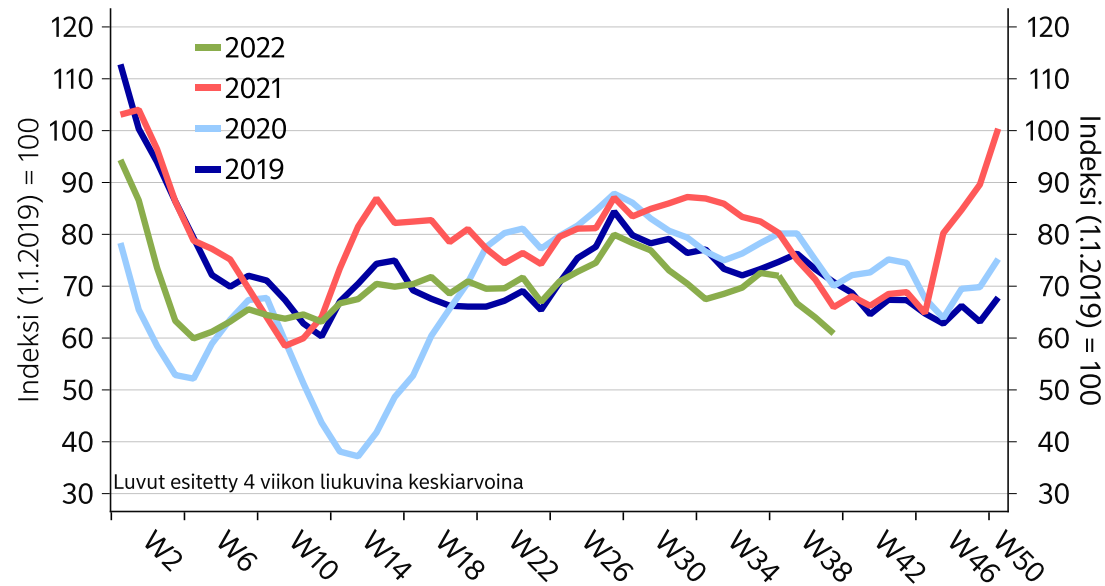

Lähde: Nordea ja Macrobond

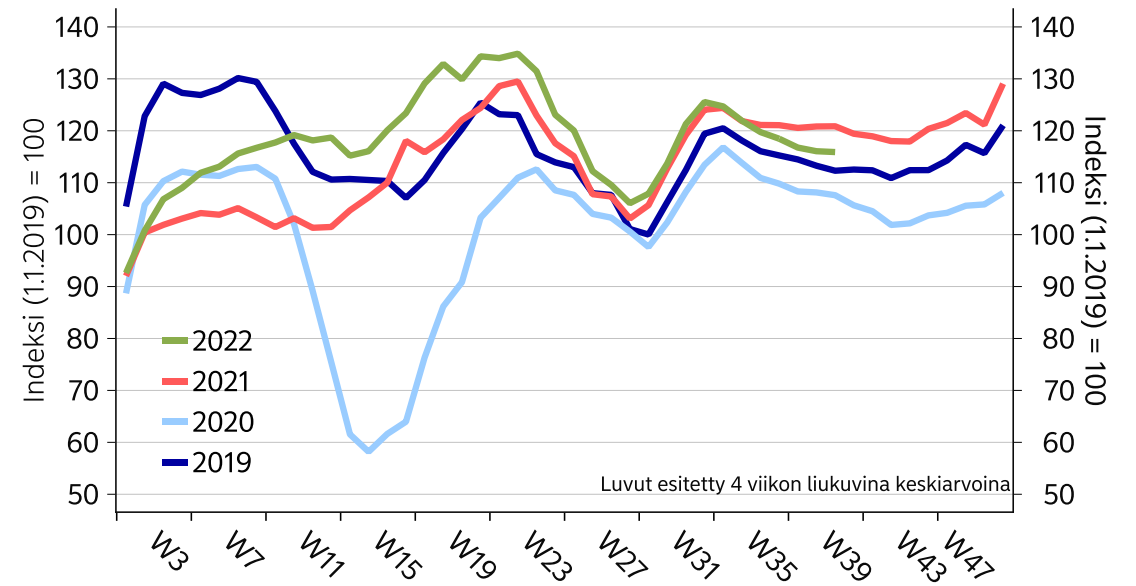
Urheilukaupoissa maksut jäävät edellisvuosien tason alle muun vähittäiskaupan tapaan. Kampaamoissa kulutus on jäänyt hieman jälkeen viime syksyn tasoista.

Urheilukaupat, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

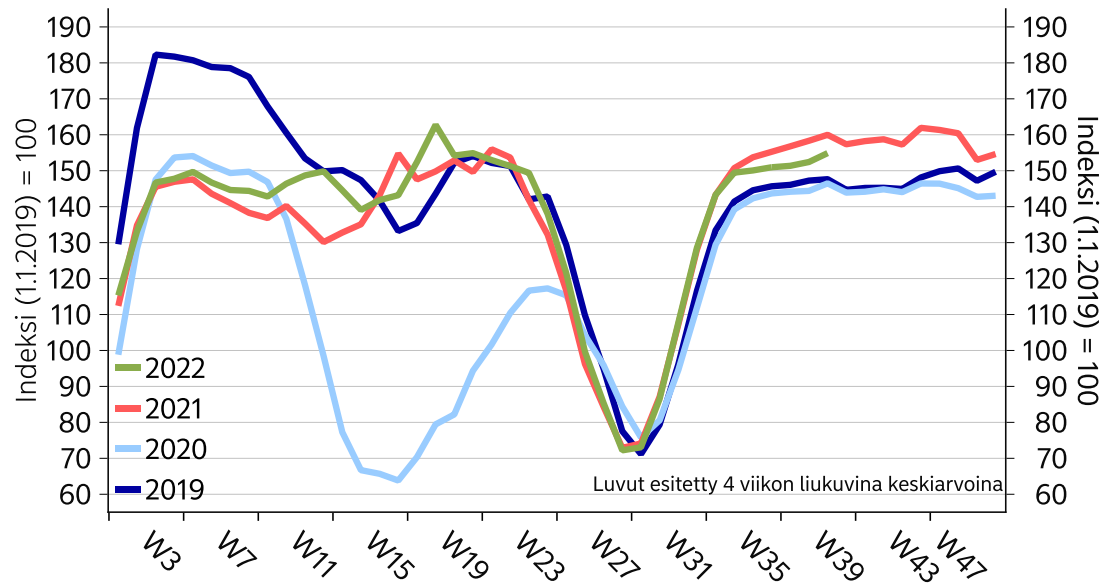
Kampaamo- ja kauneudenhoitoala, reaalin

Lähde: Nordea ja Macrobond

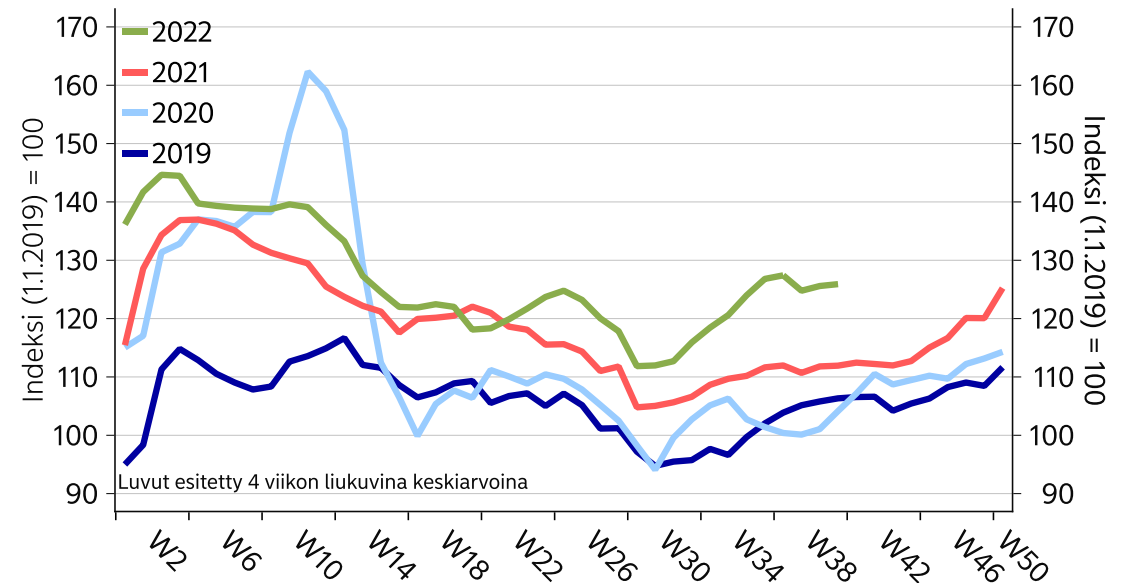
Terveydenhoitopalveluiden maksut ovat kehittyneet tasaisesti edellisvuosien tapaan. Lääkehintojen lasku nostaa apteekkien maksujen reaalista kehitystä.

Terveydenhoitopalvelut, reaalinen

Lähde: Nordea ja Macrobond

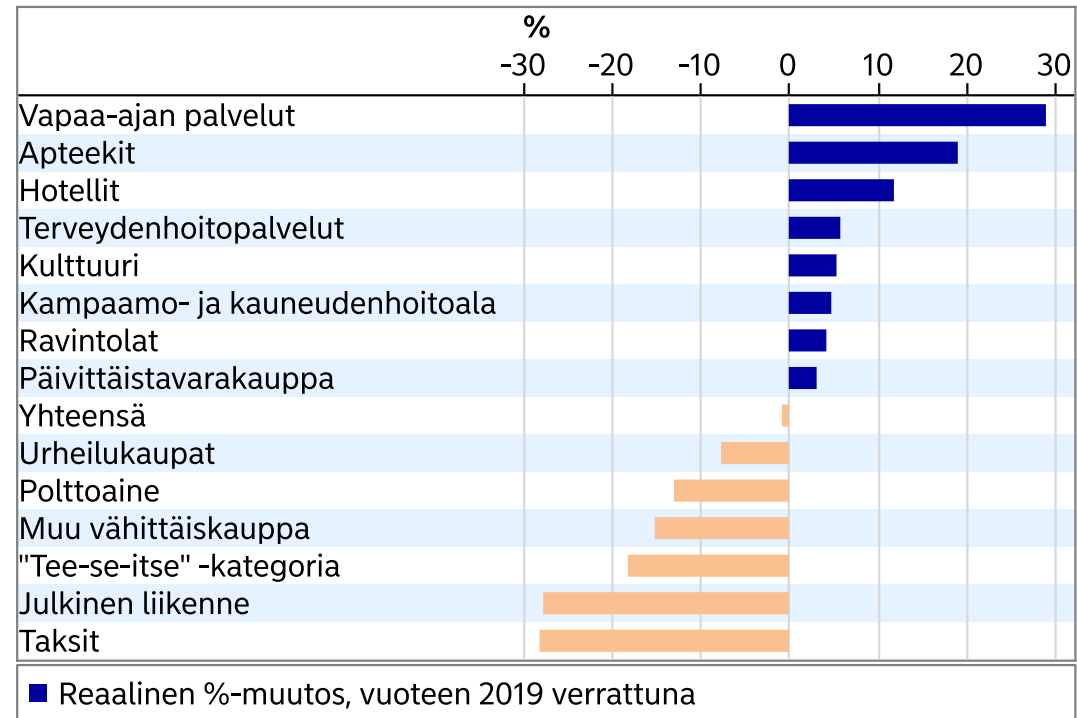
Apteekit, reaalinen

Lähde: Nordea ja Macrobond

Korttimaksujen reaalinen kasvu painottuu palveluihin, kun taas tavarakaupassa hintojen voimakkaampi nousu heikentää kulutusta.

**Reaalinen %-muutos vuoteen 2019 verrattuna
Viikot 40-41 (3.-16.10.)**

Lähde: Nordea ja Macrobond

- "Tee se itse" -kategoria sisältää mm. rautakaupan ja kodintarvikkeet.

Korttitilastojen käyttö taloudellisen analyysin tukena

- Seuraamme kulutuksen kehitystä korttitilastojen avulla pääsääntöisesti joka toinen viikko. Tilastot mahdollistavat kuluttamisen seurannan päätoimialoittain eli esimerkiksi ravintoloissa, vähittäiskaupassa ja vapaa-ajan viettämisessä.
- Nordean nopeasti saatavilla olevat ja luotettavat korttitilastot ovat hyvä lisäväline kuluttamisen kehityksen arviointiin.
- Korttitilastoja analysoitaessa on huomioitava, että mahdollinen maksutavan muutos ei näy tilastoissa. Esimerkiksi verkkokaupassa myös muut maksutavat kuin kortit ovat merkittävässä roolissa. Koronapandemian aikana on tapahtunut siirtymää korttimaksamisesta tilipohjaisiin maksuihin ja laskulla maksamiseen, minkä vuoksi tilastot saattavat yliarvioida volyymin laskua joillakin sektoreilla pidemmällä aikavälillä.
- Korttitilastojen toimialaluokituksessa on pyritty noudattamaan yleisiä määritelmiä mahdollisuuksien mukaan.
- Datasta on poistettu korteilla tehdyt ostokset ulkomailla. Samalla on kuitenkin huomioitava, ettei saatavilla ole dataa ulkomaisten korttien käytöstä Suomessa. Matkailun palautuessa koronapandemian jälkeen positiivinen vaikutus voi olla tosiasiasa suurempi kuin lyhyen ajan muutos antaa ymmärtää.

Kiitos!

Nordea Markets on Nordean kansainvälisen pääomamarkkinatoiminnan kaupallinen nimi.

Kulutusmittari-tutkimuksessa käytetään anonyymejä tilastoja volyymeistä eri tyyppisissä kaupoissa. Yksittäisiä kortteja tai niiden käyttäjiä ei seurata tai tunnisteta. Mikäli kortinhaltija ei kuitenkaan halua korttitapahtumiensa olevan mukana tilastollisessa tutkimuksessa, niiden poistaminen on mahdollista. Ohjeet löytyvät verkkosivuilta nordea.fi/henkilotiedot

Korttimaksutapahtumat luokitellaan maksujärjestelmissä perustuen ISO 18245-standardin määrittelemiін toimialakodeihin. Raportilla käytetyt luokittelut on koostettu standardin määrittelemistä toimialakodeista vastaamaan yleisiä määritelmiä, muttei niitä voi suoraan verrata muihin standardoituihin luokittelujärjestelmiin

Oheiset tiedot on tarkoitettu taustatiedoksi vastaanottajan yksinomaiseen käyttöön. Annetut tiedot ja näkemykset edustavat Nordea Marketsin mielipidettä tiedotteessa mainittuna päivänä, ja niitä voidaan muuttaa ilman erillistä ilmoitusta. Tämä asiakirja ei ole täydellinen kuvaus tuotteesta tai siihen liittyvistä riskeistä, eikä sitä tulisi pitää sellaisena tai käyttää ilman vastaanottajan omaa harkintaa.

Oheisia tietoja ei ole tarkoitettu sijoitusneuvoksi, tarjoukseksi tai kehotukseksi antaa tarjous rahoitusvälineen ostamisesta tai myymisestä. Annetut tiedot eivät liity kenenkään yksittäisen vastaanottajan sijoitustavoitteisiin, taloudelliseen tilanteeseen tai erityistarpeisiin. Ennen sijoitus- tai luotonottopäätöksen tekemistä on suositeltavaa hankkia kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvia asiantuntijaneuvoja. On tärkeää muistaa, että historiallinen kehitys ei ole tae tulevista tuotoista.

Nordea Markets ei ole eikä pyri olemaan vero-, kirjanpito- tai lainopillinen neuvonantaja missään toimipaikassaan.

Mikäli tämä asiakirja sisältää analyysin johdannaisen hinnasta tai markkinasta, ja se ei ole muutoin vapaa soveltuvasta U.S. Commodity Futures Trading Commission (CFTC) -regulaatiosta, se on hyväksytty jakeluun Yhdysvalloissa sellaisille Yhdysvaltalaisille asiakkaille (US persons), jotka ovat hyväksyttäviä sopimusosapuolia CFTC:n näkökulmasta. Nordea Bank Oyj on CFTC:ssä rekisteröity swap-diileri. Johdannaistransaktiot Yhdysvaltalaisien asiakkaiden kanssa on toteutettava Dodd-Frank Wall Street Reform:n ja Consumer Protection Act:n normien mukaan.

Tätä asiakirjaa ei saa jäljentää, jakaa eikä julkaista missään tarkoituksessa ilman Nordea Marketsin etukäteen antamaa kirjallista lupaa.

Nordea Bank Oyj, Satamaradankatu 5, 00020 NORDEA, kotipaikka Helsinki, Y-tunnus 2858394-9 Lisätietoa Nordeasta www.nordea.com